

DÖRT MEZHEPTE NAMAZIN HÜKÜMLERİ

Soru: Hanefi mezhebi ile diğer hak mezheplerdeki namazın hükümleri hakkında bilgi verir misiniz?

CEVAP

Namaza başlarken ağız ile, dil ile niyet etmek, Hanefi'de bid'at, Şafii ve Hanbeli'de sünnet, Maliki'de caizdir. Hanefi'de kalbi tatmin olmayanın dil ile de niyet etmesi caizdir.

Kıyamda iken, Şafii'de ayaklar bir karış kadar açılır. Diğer üç mezhepte dört parmak kadar açılır.

Namazda intikal tekbirleri Hanbeli'de vacip, diğer üç mezhepte sünnettir.

Namazda Fatiha okumak, Hanefi'de vacip, diğer üç mezhepte farzdır.

İmamın arkasında Fatiha okumak, Hanefi'de tahrimen mekruh, Şafii'de farzdır. Maliki ve Hanbeli'de, imam yüksek sesle okurken, tahrimen mekruh, sessiz okurken müstehaptır.

Son teşehhüdde salevat okumak Şafii'de farz, diğer üç mezhepte sünnettir.

Vitir namazı İmam-ı a'zama göre vacip, imameyne ve diğer üç mezhebe göre sünnettir.

Beş vakit namazın farzlarını cemaat ile kılmak, Hanefi, Şafii ve Maliki'de sünnet, Hanbeli'de vaciptir.

Cuma namazına imamdan başka, Hanefi'de 3, Şafii ve Hanbeli'de 40, Maliki'de 12 erkek yetişir.

Hanefi âlimlerinin çoğuna göre, tadil-i erkan vacip, imam-ı Ebu Yusuf ve diğer üç mezhebe göre farzdır.

Hanefi'de seferde iken namazları cem etmek caiz değildir. Maliki'de seferde, hastalıkta, karanlıkla beraber yağmur ve çamur olunca, öğle ile ikindiye, akşam ile yatsıyı birleştirerek kılmak caizdir. Şafii'de seferde, bu namazları, birleştirip, takdim veya tehir ederek kılmak caizdir. Yağmur yağarken de sadece takdim ederek birleştirmek caizdir. Hanbeli'de ise, seferde, hastalıkta, kadının müstehaza [özürlü] olmasında, idrar ve yel kaçırmak gibi abdesti bozan özürlerde, canından, malından ve namusundan korkanın, maişetine zarar gelecek olanın iki namazı cem edip kılmaları caizdir.

Şafii ve Hanbeli'de kadının kadına imam olması caiz, Hanefi'de mekruh, Maliki'de sahih değildir.

Teravihi on rekatta bir selam vererek kılmak üç mezhepte mekruh, Şafii'de sahih değildir.

Bayram namazı, **Hanbeli**'de farz-ı kifaye, **Hanefi** İlmahal'de vacip, **Şafii** ve **Maliki**'de sünnettir.

Bir namazı özürsüz terk eden **Hanbeli**, **Şafii** ve **Maliki**'de öldürülür. **Hanbeli**'de kâfir olduğu için, diğer ikisinde büyük günah işlediği için öldürülür. **Hanefi**'de namaza başlayınca kadar dövülüp hapse atılır. Özürle bir **veya** birkaç namazı kılamayanın durumu ise şöyledir: **Şafii**, **Hanbeli** ve **Maliki**'de, kazası olanın, sünnet kılması haramdır. **Hanbeli** ve **Maliki**'de, sabahın sünneti, vitir ve bayram namazı bundan müstesnadır. **Hanefi**'de ise, sünnetleri ve kuşluk, evvabin, tesbih, tehiyyet-ül-mescid gibi nafîle namazları kılmak, kaza kılmaktan evladır. Çünkü bu kazalar bir özürle kılınamamıştır, böyle kazaya kalmak günah olmadığı için, sünnetleri ve nafîleleri kılacak kadar ertelemek de **Hanefi**'de günah değildir. Ama namazları kasten, özürsüz terk eden, sünnet **veya** nafîle kılamaz.

Gaibin, yani uzak ülkede ölenin ardından burada cenaze namazı **Şafii** ve **Hanbeli**'de kılınabilir, **Hanefi** ve **Maliki**'de kılınmaz. Şehidin cenaze namazı **Hanefi**'de kılınır, diğer üç mezhepte kılınmaz. İntihar edenin cenaze namazı dört mezhepte de kılınır. **Maliki**'de ve **Hanbeli**'de ise, devlet başkanı intihar edenin cenaze namazını kılınmaz. (Mizan-ı kübra)

Seferi olmak için **Hanefi**'de 104 km, diğer üç mezhepte 80 km uzağa gitmek gerekir. Giderken yolda da seferi olunur. Üç mezhepte, giriş ve çıkış günleri hariç, 4 günden, **Hanefi**'de ise 15 günden az kalmaya niyet eden seferi olur. **Hanefi**'de seferde 4 rekatlık farzları, iki rekat kılmak vacip, **Maliki**'de, meşru yani günah olmayan seferde 2 kılmak sünnet, **Şafii** ve **Hanbeli**'de, 2 **veya** 4 kılmak da caizdir.

Şafii **veya** **Maliki** olan **veya** taklit eden, mukim iken, hacda seferi olan **Hanefi** imama uyarak dört rekat farzları iki rekat olarak kılar ise, bu namazları sahih olmadığı için kaza etmesi gerekir.